

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

HOA HỒNG THÚY

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN NGỮ VĂN
THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH
Ở CÁC TRƯỜNG THPT THỊ XÃ TỪ SƠN, TỈNH BẮC NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

HOA HỒNG THÚY

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN NGỮ VĂN
THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH
Ở CÁC TRƯỜNG THPT THỊ XÃ TỪ SƠN, TỈNH BẮC NINH

Ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 8140114

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Thị Thanh Huyền

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn: “*Quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường THPT thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh*” là công trình nghiên cứu của riêng tôi.

Các số liệu có nguồn gốc rõ ràng, tuân thủ đúng nguyên tắc và kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2020

Tác giả

Hoa Hồng Thúy

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn “*Quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường THPT thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh*”, ngoài sự cố gắng, nỗ lực của bản thân, tôi đã nhận được rất nhiều sự giúp đỡ tận tình của các thầy giáo, cô giáo, các cơ quan, trường học.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đến Ban Giám hiệu trường Đại học sư phạm Thái Nguyên, các thầy giáo, cô giáo phòng Đào tạo, Khoa Tâm lý - Giáo dục, các nhà khoa học, các thầy giáo, cô giáo trong và ngoài Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã giảng dạy trong suốt quá trình học tập.

Đặc biệt, tôi xin trân trọng cảm ơn PGS.TS. Nguyễn Thị Thanh Huyền, người đã trực tiếp, tận tình hướng dẫn khoa học, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ, tạo điều kiện của Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Bắc Ninh, phòng Giáo dục Trung học - Sở Giáo dục và Đào tạo Bắc Ninh, Ban Giám hiệu, các thầy cô giáo dạy môn Ngữ văn ở các trường THPT trên địa bàn thị xã Từ Sơn; cảm ơn bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã động viên, nhiệt tâm, nhiệt tình giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi để tôi hoàn thành luận văn.

Trong quá trình nghiên cứu và thực hiện đề tài, mặc dù đã có nhiều cố gắng nhưng luận văn không thể tránh khỏi những hạn chế, thiếu sót. Kính mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các nhà khoa học, các thầy cô giáo, bạn bè đồng nghiệp để luận văn được hoàn chỉnh hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2020

Tác giả luận văn

Hoa Hồng Thúy

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài	3
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Giới hạn, phạm vi nghiên cứu của đề tài.....	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn.....	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN NGỮ VĂN THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề	6
1.1.1. Trên thế giới	6
1.1.2. Ở Việt Nam.....	8
1.2. Các khái niệm cơ bản	11
1.2.1. Hoạt động dạy học.....	11
1.2.2. Năng lực, phát triển năng lực học sinh,.....	12
1.2.3. Dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh....	13
1.2.4. Quản lý, quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh.....	15
1.3. Dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường trung học phổ thông.....	17

1.3.1. Vị trí, vai trò của môn Ngữ văn trong chương trình Giáo dục trung học phổ thông	17
1.3.2. Đặc điểm của dạy học môn Ngữ văn trung học phổ thông theo định hướng phát triển năng lực học sinh	17
1.3.3. Mục tiêu dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường trung học phổ thông	18
1.3.4. Những năng lực cần hình thành cho học sinh thông qua dạy học môn Ngữ văn ở trường trung học phổ thông	20
1.3.5. Nội dung dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường trung học phổ thông	23
1.3.6. Phương pháp dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường trung học phổ thông	25
1.3.7. Hình thức tổ chức dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường trung học phổ thông	28
1.3.8. Kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường trung học phổ thông	29
1.4. Quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường trung học phổ thông	30
1.4.1. Quản lý thực hiện mục tiêu, chương trình dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường trung học phổ thông	30
1.4.2. Quản lý đổi mới phương pháp dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường trung học phổ thông	32
1.4.3. Quản lý hình thức tổ chức dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường trung học phổ thông	33
1.4.4. Quản lý hoạt động học môn Ngữ văn của học sinh theo định hướng phát triển năng lực ở trường trung học phổ thông.....	34
1.4.5. Quản lý kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường trung học phổ thông	34
1.4.6. Quản lý việc sử dụng cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường trung học phổ thông	36

1.5. Những yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở trường trung học phổ thông	37
1.5.1. Yếu tố chủ quan	37
1.5.2. Yếu tố khách quan	39
Kết luận chương 1.....	41
Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN NGỮ VĂN THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG THỊ XÃ TỪ SƠN, TỈNH BẮC NINH.....	42
2.1. Đặc điểm tình hình kinh tế, chính trị, văn hóa xã hội và giáo dục của thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh.....	42
2.1.1. Vị trí, điều kiện địa lý.....	42
2.1.2. Tình hình phát triển kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội của thị xã Từ Sơn....	42
2.1.3. Khái quát các trường trung học phổ thông thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh	43
2.2. Khái quát về khảo sát thực trạng	45
2.2.1. Mục tiêu khảo sát.....	45
2.2.2. Đối tượng khảo sát.....	45
2.2.3. Nội dung khảo sát	45
2.2.4. Phương pháp và cách xử lý số liệu khảo sát.....	46
2.3. Thực trạng hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường THPT thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh	47
2.3.1. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên Ngữ văn và học sinh các trường THPT thị xã Từ Sơn về dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh	47
2.3.2. Thực trạng thực hiện mục tiêu môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường THPT thị xã Từ Sơn	48
2.3.3. Thực trạng thực hiện nội dung dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh.....	51

2.3.4. Thực trạng sử dụng phương pháp dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh	55
2.3.5. Thực trạng hình thức tổ chức dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh.....	57
2.3.6. Thực trạng kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh	58
2.4. Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường trung học phổ thông thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh.....	60
2.4.1. Thực trạng quản lý mục tiêu, chương trình dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh.....	60
2.4.2. Thực trạng quản lý đổi mới phương pháp dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh	62
2.4.3. Thực trạng quản lý hình thức tổ chức dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh	64
2.4.4. Thực trạng quản lý hoạt động học môn Ngữ văn của học sinh ở các trường trung học phổ thông thị xã Từ Sơn.....	66
2.4.5. Thực trạng quản lý đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh	68
2.4.6. Thực trạng quản lý sử dụng cơ sở vật chất, phương tiện dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh	70
2.5. Thực trạng mức độ của các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường trung học phổ thông thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh.....	73
2.6. Đánh giá chung về thực trạng.....	76
2.6.1. Kết quả đạt được.....	76
2.6.2. Tồn tại, hạn chế	77
2.6.3. Nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế	78
Kết luận chương 2.....	78

Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN NGŨ VĂN THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH Ở CÁC TRƯỜNG THPT THỊ XÃ TỪ SƠN, TỈNH BẮC NINH	81
3.1. Nguyên tắc đề xuất các biện pháp	81
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục tiêu của chương trình giáo dục phổ thông ...	81
3.1.2. Nguyên tắc phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của học sinh.....	81
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống	81
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	82
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả	82
3.2. Biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn ở các trường THPT thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh theo định hướng phát triển năng lực học sinh.....	82
3.2.1. Biện pháp 1: Tổ chức bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh về dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh nói chung và dạy học môn Ngữ văn nói riêng...	82
3.2.2. Biện pháp 2: Tổ chức bồi dưỡng nâng cao năng lực dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh cho giáo viên Ngữ văn.....	85
3.2.3. Biện pháp 3: Chỉ đạo đa dạng hóa phương pháp, hình thức tổ chức dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh	88
3.2.4. Biện pháp 4: Chỉ đạo giáo viên bồi dưỡng phương pháp tự học, tạo động cơ, hứng thú học tập môn Ngữ văn cho học sinh.....	92
3.2.5. Biện pháp 5: Chỉ đạo đổi mới hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh	94
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp.....	98
3.4. Khảo nghiệm tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở các trường THPT Thị xã Từ Sơn.....	99
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm	99
3.4.2. Phương pháp khảo nghiệm	99

3.4.3. Đối tượng khảo nghiệm	99
3.4.4. Kết quả khảo nghiệm tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp đã đề xuất	99
Kết luận chương 3.....	106
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	107
1. Kết luận.....	107
2. Khuyến nghị.....	108
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	111
PHỤ LỤC	